

Informácie pre verejnosť v zmysle §15a zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

1. Ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou

V súlade s § 3 zákona NR SR č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa na územnom obvode okresu Tvrdošín nenachádzajú objekty zaradené do kategórie „A“ alebo „B“.

2. Ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou

V zmysle vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z., o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov na územnom obvode okresu Tvrdošín evidujeme 3 právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov:

Tab. č.1. Objekty, ktoré môžu byť zdrojom rizík možných mimoriadnych udalostí s uvedením druhu a množstva nebezpečnej látky

P. č.	Objekt	Druh NL / UN kód	Množstvo NL (t)		Rozsah ohrozenia	
			projektové	skutočné	*IDLH polomer r (m)	**plocha (ha)
1.	Zimný štadión ALTIS Oravská Priehrada č. 200	Amoniak UN 1005	0,03	0,03	132	5,5
2.	OVS, a. s. Dolný Kubín Chlórovacia stanica pitnej vody ORAVICE	Chlór 1017	0,1	0,1	63	1,2
3.	OVS, a. s. Dolný Kubín Chlórovacia stanica pitnej vody NIŽNÁ nad ORAVOU	Chlór 1017	0,05	0,05	63	1,2

3. Ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch preprav

Tab. č. 2. Druhy ohrozenia na cestných komunikáciách

Druh ohrozenia	Oblasť smrteľného ohrozenia po celej trase	Počet ohrozených obyvateľov	Poznámka
Kamiónová preprava NL, Trasa C5, C8, C9, C10, C14, C20 prechádzajúca obcou PODBIEL	100 m	100	Zarátané sú aj náhodne sa nachádzajúce osoby
Kamiónová preprava NL, Trasa C5, C8, C9, C10, C14, C20 prechádzajúca obcou NIŽNÁ	100 m	100	Zarátané sú aj náhodne sa nachádzajúce osoby

Kamiónová preprava NL, Trasa C5, C8, C9, C10, C14, C20 prechádzajúca mestom TVRDOŠÍN	100 m	1000	Zarátané sú aj náhodne sa nachádzajúce osoby
Kamiónová preprava NL, Trasa C5, C8, C9, C10, C14, C20 prechádzajúca mestom TRSTENÁ	100 m	300	Zarátané sú aj náhodne sa nachádzajúce osoby

K rizikám prepravy nebezpečných látok patrí aj riziko havárie vozidiel Veterinárnej asanačnej spoločnosti, s. r. o., Mojšová Lúčka – Žilina, ktoré pravidelne zvažujú po trase Suchá Hora – Žilina nebezpečné a zvláštne odpady – telá uhynutých zvierat, často postihnutých nákazami a odpady živočíšneho pôvodu z bitúnkov. V prípade havárie takéhoto vozidla je riziko rozšírenia nákazy, prípadne prenosu na ľudí pri likvidácii následkov havárie.

V územnom obvode okresu Tvrdošín sa nachádza 18,5 km železničnej trate medzi obcou Podbiel a mestom Trstená. Na celom tomto úseku nedochádza k preprave nebezpečných látok s výnimkou priemyselných hnojív používaných v poľnohospodárstve.

4. Ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby

Na hornom toku rieky Orava je prevádzkovaná VS Oravská priehrada. Je zaradená do skupiny „A“ kategórie I.. Prielomová vlna (ďalej len „PV“), ktorá vznikne pri náhlom rozrušení hrádze, ohrozí mestá, obce a dôležité hospodárske objekty. Účelom VS Oravská priehrada je akumulácia vody s ročným vyrovnávacím cyklom pre zlepšovanie prietokov pre energetické využitie a zníženie povodňových prietokov.

Parametre:

Plocha 35 km²

Objem 345 mil. m³

Ako vyrovnávací nádrž počas špičkovej prevádzky elektrárne Oravskej priehrady slúži Vodná nádrž Tvrdošín. Súčasťou nádrže je aj vodná elektrárňa s 3 kaplanovými turbínami, uvedená do prevádzky v roku 1979. Ich inštalovaný výkon je 6,1 MW a prietok 1 × 5 a 2 × 30 m³/s. Ročná výroba elektrickej energie dosahuje priemerne 18,02 GwhZa.

Tab. č. 3. Prehľad ohrozených obcí v zaplavenom území pri vzniku mimoriadnej udalosti na Vodnej stavbe Oravská priehrada

Názov obce	Vzdial. Od VS (km)	Výška PV nad brehom v obci	Rýchl. PV v obci (m/s)	Kulm. PV v obci (min)	Čas dobehu PV do obce (hod:min)	Zapl. Obce (%)	Počet obyvateľov v obci	Počet ohrozených obyvateľov
Štefanov	2,57	2,00	5,5	70	0:07	15	657	100
Tvrdošín	4,886-6,610	4,20	1,3 – 5,6	77-165	0:12	10	9161	2000
Nižná	10,010-12,695	2,50	1,4 – 4,4	190-214	0:55	8	3996	2100
Podbiel	14,890	1,00	4,6	222	1:32	17	1298	200

5. Riziká moźnej kumulácie rôznych druhov mimoriadnych udalostí

Z hľadiska hodnotenia účinkov možných mimoriadnych udalostí na územnom obvode okresu Tvrdošín za najpravdepodobnejšie situácie je možné považovať živelné pohromy vznikajúce po prietrži mračien a následných privalových dažďov, čím dochádza k preplneniu korýt vodných tokov, k stúpaniu spodných vôd a následne k zaplaveniu blízkych domov a prilahlých poľnohospodárskych a lesných plôch, čím nastáva ohrozenie života a zdravia obyvateľov, domácich zvierat, znehodnoteniu poľnohospodárskych kultúr, znečisteniu zdrojov pitnej vody, zaplaveniu cestných komunikácií a výpadku zdrojov elektrickej energie, ktoré sú v blízkosti vodných tokov.

V druhom poradí dominuje možné ohrozenie pri teroristických útokoch. V rámci územného obvodu okresu Tvrdošín je vybudovaná sieť nákupných centier (TESCO, LIDL, BILLA, prevádzkarne COOP JEDNOTY), v ktorých sa počas celého dňa pohybuje veľký počet obyvateľov. Ďalším možným cieľom sú objekty, kde sa zdržuje väčší počet ľudí v čase prevádzky : Dom Kultúry v Trstenej, Kino Javor v Tvrdošíne a kostoly.

6. Nebezpečné vlastnosti vybraných chemických nebezpečných látok, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť

Amoniak (NH₃) – veľmi nebezpečná látka – amoniak je bezfarebný, toxický, horľavý a pri určitých koncentráciách aj výbušný. Má charakteristický štiplavý až dráždivý a dusivý zápach zásaditej príchuti. Látka je vo vodách nebezpečná pre vodné živočíchy.

Sírouhlík (CS₂) – jedovatý, veľmi horľavý – sírouhlík je horľavý, bezfarebný až slabožltá ľahko prchavá, pohyblivá, silne lomiaci svetlo, vo vode málo rozpustná, jedovatá kvapalina. Do organizmu vstupuje najmä pľúcami, pri priamom kontakte sa dostáva do organizmu aj cez pokožku. Akútna otrava sa v podstate prejavuje ako narkóza.

Sírovodík (H₂S) – je mimoriadne horľavý, výbušný plyn. Ťažší ako vzduch. Je jedovatý až veľmi jedovatý pri vdýchnutí, V nižších koncentráciách dráždi oči, respiračný trakt a pokožku, pri predĺženej expozícii spôsobí pľúcny edém. Je veľmi jedovatý pre vodné organizmy.

Benzén (C₆H₆) – veľmi horľavá a jedovatá látka. Látka má aj preukázateľné mutagénne a karcinogénne účinky na človeka. Jedovatá pre vodné živočíchy.

Oxid siričitý (SO₂) – je stlačený, prípadne skvapalnený jedovatý plyn. Je ťažší ako vzduch. Má škodlivé účinky na rastliny a živočíchy, na ktoré má akútny účinok.

Propán – bután (C₃H₈ a C₄H₁₀) – mimoriadne horľavá látka. Priame toxické pôsobenie pri bežných koncentráciách v ovzduší nie je známe. Pri vysokých koncentráciách spôsobuje dusenie a kómu, najmä v uzavretých priestoroch. Nie sú známe žiadne škodlivé účinky na životné prostredie.

7. Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva

VAROVNÉ SIGNÁLY CIVILNEJ OCHRANY

Varovný signál : **VŠEOBECNÉ OHROZENIE**

Tón sirén : **2 – minútový kolísavý tón sirén**

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA PRI OHROZENÍ ALEBO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI, AKO AJ PRI MOŽNOSTI ROZŠÍRENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

Varovný signál : **OHROZENIE VODOU**

Tón sirén : **6 – minútový stály tón sirén**

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA PRED NIČIVÝMI ÚČINKAMI VODY

Signál : **KONIEC OHROZENIA**

Tón sirén : **2 – minútový stály tón sirén bez opakovania**

KONIEC OHROZENIA ALEBO KONIEC PÔSOBENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

Signál : **VZDUŠNÝ POPLACH**

Tón sirén : **2 – minútový kolísavý tón sirén**

Varovný signál sa ihneď po jeho skončení dopĺňa slovnou informáciou vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc alebo miestnych informačných prostriedkoch obce.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Tab. č. 4. Prehľad obvodnej siete sirén

Obec	Adresa	Majiteľ	Siréna číslo	Typ	Ovládanie	Posledná revízia	Druh ohrozenia
Trstená	Pošta	MV SR	TS 001	DS 977	MO	2016	
Trstená	Západ č. 1056	MV SR	TS 003	PAVIAN	MV SR	2017	
Podbiel	Základná škola	MV SR	TS 004	DS 977	MO	2016	V
Vitanová	Obecný úrad	MV SR	TS 005	DS 977	MO	2016	
Liesek	Obecný úrad	MV SR	TS 006	DS 977	MO	2016	
Oravský Biely Potok	Obecný úrad	MV SR	TS 007	DS 977	MO	2016	
Zuberec	Obecný úrad	MV SR	TS 008	DS 977	MO	2016	
Suchá Hora	Obecný úrad	MV SR	TS 009	DS 977	MO	2016	
Autonómny systém varovania obyvateľstva a vyznamenanie osôb	Hrádza VHD ORAVA	AUS	VDOR-01	Pavian 600 OVPC	RDS	2016	V
	OcÚ Dolný Štefanov	AUS	VDOR-02	Pavian 300 VF	RDS	2016	V
	ZŠ Šmálika - Tvrdošín	AUS	VDOR-03	Pavian 600 TF	RDS	2016	V

vodohospodárskeho diela Oravská priehrada	Pošta Tvrdošín	AUS	VDOR-04	Pavian 600 TF	RDS	2016	V
	Kino Tvrdošín	AUS	VDOR-05	Pavian 600 TO	RDS	2016	V
	MsÚ Tvrdošín	AUS	MRO-01	Mechanická-UOJ	Lokal	2016	V
	ZŠ Nižná	AUS	VDOR-06	Pavian 1200 TF	RDS	2016	V

Tab. č. 5. Prehľad subjektov určených na vyzozumenie

P. č.	Obec	PSČ	Starosta/primátor (titul, meno a priezvisko)	Telefón	E-mail
1.	Brezovica	028 01	Marián Ujmiak	539 20 27	oubrezovica@orava.sk
2.	Čimhová	027 12	Ing. Daniela Tretinová	538 41 04	starosta@obeccimhova.sk ocucimhova@stonline.sk
3.	Habovka	027 32	JUDr. Alojz Lajčín	539 51 42	starosta@habovka.sk obec@habovka.sk
4.	Hladovka	027 13	PhDr. Marián Brmušák	539 77 02	ocuhladovka@orava.sk
5.	Liesek	027 12	Ing. Martin Dreveňák	538 42 20	obec@liesek.eu.sk
6.	Nižná nad Oravou	027 43	Ing. Jaroslav Rosina	538 13 61	obec@nizna.sk
7.	Oravský Biely Potok	027 42	Ing. Jozef Hamaň	539 54 11	oravskybielypotok@bsk.sk orbstarosta@bsk.sk
8.	Podbiel	027 42	Slavomír Korčuška	538 10 31	starosta@podbiel.sk
9.	Suchá Hora	027 13	Ing. Miloš Šustek	539 72 22	starosta@suchahora.eu
10.	Štefanov nad Oravou	027 44	Ing. Ivan Maťuga	532 24 26	obecstefanov@oravanet.sk
11.	Trstená	028 01	PhDr. Ing. Magdaléna Zmarzláková	531 01 01	msu@trstena.sk primator@trstena.sk
12.	Tvrdošín	027 44	Ing. Ivan Šaško	530 90 11	podatelna@trvdosin.sk primator@trvdosin.sk
13.	Vitanová	027 12	Dušan Ondřík	539 41 06	ouvitanova@orava.sk obec-vitanova@slovanet.sk
14.	Zábiedovo	028 01	Ing. Ján Banovčan	539 26 53	zabiedovo@oravanet.sk
15.	Zuberec	027 32	Ing. Vladimír Šiška	539 51 03	obec@zuberec.sk starosta@zuberec.sk

8. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

Na účely zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov sa mimoriadnou udalosťou (ďalej len „MU“) rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa, ohrozenie verejného zdravia alebo teroristický útok. Mimoriadne udalosti sú špecifikované v § 3 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Platí zásada: Mimoriadna udalosť vzniká – mimoriadna situácia sa vyhlasuje. Mimoriadnu situáciu na území obce vyhlasuje a zároveň odvoláva starosta obce, ktorý riadi všetky záchranné práce. Okresný úrad riadi informačný systém civilnej ochrany a plní jeho úlohy, vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu vo svojom územnom obvode. Ak rozsah

mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod okresného úradu, neodkladne oznamuje a navrhuje vyhlásenie mimoriadnej situácie okresnému úradu v sídle kraja.

Pri vzniku MU:

- prijať informáciu o vzniku mimoriadnej udalosti,
- analyzovať situáciu po vzniku mimoriadnej udalosti,
- prijať rozhodnutie na zvolanie krízového štábu a zabezpečiť jeho zvolanie,
- uviesť do pohotovosti sily a prostriedky určené na záchranné práce (ďalej len „ZP“) a zabezpečiť ich informovanosť,
- vyhlásiť mimoriadnu situáciu (v súlade s § 3b zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov), resp. požiadať o jej vyhlásenie príslušný orgán (v súlade s § 14 ods. 5 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov).

Počas pôsobenia následkov MU:

- riadiť záchranné práce na základe skutočnej situácie a jej predpokladaného vývoja, ak to situácia umožňuje, riadiť práce priamo na mieste v blízkosti priestoru ohrozenia alebo vzniku MU,
- riadiť spracúvanie a vydávať príkazy na vykonávanie ZP a iných činností, ktoré súvisia s vykonávaním ZP,
- v súlade s vydanými príkazmi riadiť nasadené sily a prostriedky pri ZP,
- riadiť a zabezpečovať informačný systém,

Po skončení MU:

- po ukončení mimoriadnej situácie riešiť odškodnenie úrazov, náhrad vecných škôd, oceniť činy mimoriadnej odvahy a obetavosti,
- zabezpečiť zdravotné prehliadky osôb, ktoré sa podieľali na likvidácii následkov mimoriadnej udalosti,
- riešiť finančné vysporiadanie nákladov za nasadené sily a prostriedky pri ZP,
- zabezpečiť výber spracovanej dokumentácie na uloženie do archívu,
- zabezpečiť ošetrovanie a uloženie použitého materiálu a techniky,
- spracovať záverečnú správu o riadení a vykonaní ZP, skúsenosti z riadenia ZP využiť na návrh opatrení, ktoré môžu skvalitniť a zlepšiť proces riadenia ZP v budúcnosti.

9. Kontakt a telefónne čísla na odbor krízového riadenia Okresného úradu Tvrdošín

Okresný úrad Tvrdošín
odbor krízového riadenia
Medvedzie 254, 027 44 Tvrdošín

a) V pracovnej dobe mobil: 0918 842 729 - Mgr. Marcela Precnerová, vedúca odboru
tel.: 096143/5705

mobil: 0915 912 194 - Mgr. Monika Adamčáková
zamestnanec odboru

tel.: 096143/5704

e-mail: okr.ts@minv.sk

b) V mimopracovnej dobe: mobil: 0918 842 729, 0915 912 194

- zamestnanec odboru KR zaradený do služobnej pohotovosti
(hlásenie vzniku MU)